U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobců: **a) B. D., b) nezletilá A. B., c) nezletilý A. B.,** všichni st. příslušnost Mongolsko, t. č. bytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov, zast. Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2018, čj. OAM-160/ZA-ZA11-HA08-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 10. 2018, čj. 63 Az 27/2018-33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni žalobců Mgr. Beatě Kaczynské, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 18 731 Kč, která jí bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalobci, kteří jsou státními občany Mongolska, žádali v České republice o udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu. Mongolsko podle svého tvrzení opustili proto, že manžel žalobkyně a) a otec nezletilých žalobců b) a c) měl konflikt se zaměstnanci společnosti, pro kterou vyrobil zámek na zabezpečení skladu, a tento sklad byl později vykraden. Zaměstnanci společnosti vinili z vykradení skladu manžela žalobkyně a) a dokonce jej kvůli tomu pobodali. Žalobci čelili v nepřítomnosti manžela, resp. otce, psychickému nátlaku ze strany osob, s nimiž měl manžel problémy. Tito lidé obtěžovali rodinu boucháním na dveře a zastrašovali ji. Rovněž byla málem unesena nezletilá žalobkyně b). Žalobkyně a) a její manžel se obávali o zdravý vývoj a psychické zdraví svých dětí [žalobců b) a c)], a proto se rozhodli Mongolsko opustit. Na policii se žalobci neobrátili, protože je podle nich úplatná a policejní systém je ovládán klientelismem. Rodina je přesvědčena, že pokud by se musela vrátit do Mongolska, čelil by manžel žalobkyně a) nátlaku, aby na sebe vzal vykradení skladu, a hrozilo by mu 10 až 15 let vězení. Žalobce by také provázely ekonomické potíže, což by jim znemožnilo cokoliv v Mongolsku ovlivnit. Žalovaný však žalobcům mezinárodní ochranu neudělil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podali žalobci žalobu. Krajský soud žalobu zamítl; dospěl k závěru, že žalovaný vzal v potaz informace z různých zdrojů a posoudil situaci žalobců dostatečně individuálně. Konstatoval, že žalobci se měli domáhat ochrany před útoky soukromých osob u vnitrostátních orgánů. Nebyl totiž důvod se domnívat, že by mongolské státní orgány nebyly schopny nebo ochotny takovou ochranu poskytnout. Podle krajského soudu proto žalobci nesplňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podali žalobci (stěžovatelé) kasační stížnost. Stěžovatelé namítají, že z výpovědi stěžovatelky a) měl žalovaný i krajský soud vyvodit, že mongolské státní orgány nebyly ochotny poskytnout stěžovatelům účinnou ochranu. Stěžovatelka a) totiž ve výpovědi uvedla, že policii volala několikrát, ale policie nepátrala po osobách, které na ně vyvíjely nátlak. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že v takové situaci nemuseli podat stížnost k nadřízeným orgánům. V rozsudku ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62, totiž NSS konstatoval, že *„pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel"*. Stěžovatelé namítají, že zjištění žalovaného o dostupnosti prostředků ochrany jsou neúplná a nedostačující. Proto navrhují zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poznamenal, že z Informace o Mongolsku z května 2018 vyplynulo, že až na dílčí problémy v soudnictví splňuje Mongolsko základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu. Státní činitelé spolupracují s řadou domácích i mezinárodních skupin pro lidská práva a reagují na jejich podněty. Žalovaný považuje rozsudek krajského soudu za řádně odůvodněný a závěry soudu jsou podle něj v souladu se zákonem.

[5] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Žalovaný ve svém rozhodnutí vysvětlil, proč stěžovatelé nesplňují ani podmínky pro udělení azylu ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany, a veškerá jeho skutková zjištění mají oporu ve správním spisu. NSS souhlasí s krajským soudem, že z informací, které si žalovaný obstaral a které mu poskytla stěžovatelka a), nevyplynulo, že by mongolské státní orgány zjevně nebyly schopny či ochotny poskytnout ochranu před újmou hrozící ze strany soukromých subjektů.

[8] Otázkou nutnosti vyčerpání dostupných prostředků vnitrostátní ochrany se NSS již zabýval v rozsudcích ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41, a ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62. Ve věci 6 Azs 479/2004 NSS konstatoval, že *„nelze konstatovat selhání státních orgánů určité země při poskytování ochrany před hrozící újmou, pokud stěžovatel*

pokračování

nevyčerpal všechny reálně dostupné prostředky ochrany“. Ve věci 5 Azs 50/2008 soud tento názor rozvinul tak, že stěžovatel nemusí využít všechny dostupné prostředky ochrany, pokud je zjevné, že státní orgány mu nejsou schopny nebo ochotny tuto ochranu poskytnout. Žalovaný musí pochopitelně vyvinout určitou aktivitu a součinnost se stěžovatelem při zjišťování této skutečnosti, avšak je primárně na stěžovateli, aby tvrdil a prokázal nedosažitelnost vnitrostátní ochrany. NSS souhlasí s krajským soudem, že žalovaný v této věci postupoval v souladu s výše uvedenou judikaturou.

[9] K tomu NSS jen na okraj podotýká: stěžovatelé sice ve své kasační stížnosti poukázali na to, že několikrát volali policii, když je doma obtěžovali zaměstnanci zmíněné společnosti, a že se o tom zmínili již ve správním řízení; toto tvrzení však vůči žalovanému poprvé zaznělo až při seznámení s podklady rozhodnutí v červnu 2018. Při pohovoru v únoru 2018 stěžovatelka a) naproti tomu na několik výslovných dotazů odpověděla tak, že kromě napadení manžela a obavy, že bude neprávem obviněn z vloupání do skladu, neměli v Mongolsku žádné další potíže. Pokud tedy potíže neměli, plyne z toho, že ani neměli důvod obracet se na policii. O žádné nečinnosti policie se stěžovatelka a) při pohovoru jakkoli nezmínila. Následné stěžovatelčino tvrzení o tom, že se na policii opakovaně a bezvýsledně obracela, tak NSS nepokládá za věrohodné. K udělení mezinárodní ochrany nemůže vést pouhé přesvědčení žadatele o tom, že policie je podplacená nebo funguje klientelisticky, jak to uvedla stěžovatelka a) při pohovoru.

[10] NSS neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a NSS ji proto odmítl podle § 104a s. ř. s.

[11] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] NSS ustanovené zástupkyni přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Jde o odměnu za dva úkony právní služby, a to za převzetí věci a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Za jeden úkon právní služby náleží odměna ve výši 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu náleží advokátovi při zastupování více osob za každou z těchto osob mimosmluvní odměna snížená o 20 % této částky. Při zastupování tří osob tak ustanovené zástupkyni náleží odměna ve výši 7 440 Kč za každý úkon, tzn. 14 880 Kč za dva úkony. Dále jí náleží 600 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupkyně je plátkyní DPH, proto jí rovněž náleží náhrada ve výši 21 % z částky 15 480 Kč, tj. 3250,80 Kč. Celkem tedy odměna po zaokrouhlení na celé koruny činí 18 731 Kč. Tato částka bude zástupkyni vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu